KIYAMET GÜNÜ ALLAH'IN GÖLGESİNDE GÖLGELENMEYİ HAKEDEN YEDİ SINIF İNSAN

Değerli Müminler!

Bugünkü sohbetimizde Peygamberimizin bir hadisi şerifini açıklamaya çalışacağız.

Buhâri ve Müslim'in Ebû Hureyre (ra.) den rivayet ettiklerine göre Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللّٰهُ فِى ظِلِّهِ يَوْمَ لاَ ظِلَّ إِلاَّ ظِلُّهُ الإِمَامُ الْعَادِلُ، وَشَابٌّ نَشَأَ فِى عِبَادَةِ رَبِّهِ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِى الْمَسَاجِدِ، وَرَجُلاَنِ تَحَابَّا فِى اللّٰهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ، وَرَجُلٌ طَلَبَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّى أَخَافُ اللّٰهَ. وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ أَخْفَى حَتَّى لاَ تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللّٰهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ

"Yedi sınıf insan vardır ki, Allah Teâlâ onları kendi (arşının) gölgesinden başka hiçbir gölgenin bulunmadığı (Kıyamet) gününde arşının gölge-

sinde gölgelendirir. Adaletli yönetici, Allah'a ibadetle büyüyen genç, kalbi camilere bağlı kimse, Allah için birbirini seven, bu uğurda bir araya gelip bu sevgi ile ayrılan iki kimse, mevki sahibi olan güzel bir kadın tarafından birlikte olmaya çağrıldığı halde, "Ben Allah'tan korkarım" cevabı ile karşılık veren kimse, sağ elinin verdiği sadakayı sol eli duymayacak şekilde gizli sadaka veren kimse, tenha yerde Allah'ı anarak gözleri yaşla dolup taşan kimse."[246]

Şimdi bunları birer birer açıklayalım:

1. Adâletli Yönetici

Hatiplerimiz her Cuma günü hutbenin sonunda okuyup meâlini verdikleri Nahl sûresinin 90'ıncı âyetinde şöyle buyuruluyor:

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَٓائِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَٓاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْىِۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ.

"Şüphesiz Allah size adâleti, iyilik yapmayı ve yakınlara bakmayı emreder; hayasızlıktan, fenalıktan ve azgınlıktan nehyeder. Düşünmeniz için size böyle öğüt verir."

Adâlet, her şeyi lâyık olduğu yere koymak, doğru hüküm vermek; haksızlıktan ve taraflı davranmaktan sakınmaktır. Adâletle herkes yükümlüdür. Adâletin egemen olduğu yerde huzur vardır, güzellik vardır. Bir aile düşünün, o ailede baba, aile fertleri arasında adâlet ölçülerine uymaz, aile fertlerinden bazılarına farklı davranır, farklı sevgi gösterirse bu ailede huzur olur mu? Bu aile fertlerinin birbirlerine sevgi ve saygıları kalır mı? Elbette kalmaz.

Aile fertleri arasında farklı davranan bir sahabiyi bakınız Peygamberimiz nasıl uyarıyor:

Numan İbn Beşir (ra.) anlatıyor ve diyor ki; babam Beşir annemin baskısı ile bana bir hibede bulundu. Annem Revaha kızı Amre babama: "Sen bu çocuğa verdiğine Peygamberimizi şahit kılmadıkça (yani onun tasvibini

246 Buhârî, "Ezan", 36; "Zekât", 16; "Rikak", 24; Müslim, "Zekât", 30; Tirmizî, "Zühd", 53.

almadıkça) inanmam" dedi. Bunun üzerine babam Peygamberimize geldi ve:

–Ey Allah'ın Resûlü! Ben Amre binti Revaha'den olan oğluma bir bağışta bulundum. Fakat eşim bana sizi şahit göstermemi söyledi, dedi. Peygamberimiz:

–Numan'a bağışta bulunduğun gibi diğer çocuklarına da verdin mi? diye sordu. Babam Beşir:

–Hayır, vermedim, diye cevap verdi. Bunun üzerine Peygamberimiz:

–Allah'tan korkunuz da çocuklarınız arasında adâlet ediniz, buyurdu.[247]

Babanın çocuklarına bağışta bulunurken eşit davranması ve çocuklarından bir kısmını mahrum etmek gayesiyle diğerlerini sevindirmesini Peygamberimizin hoş görmediği ve bu tür haksızlıklara kendisinin şahit tutulmasını istemediği anlaşılmaktadır.

Babanın ailedeki rolü ne ise yöneticinin toplumdaki durumu da aynıdır. Hatta yöneticinin durumu daha önemlidir ki, Peygamberimiz yöneticiyi örnek vermektedir. Çünkü toplumun birlik ve kardeşliğini korumak ve toplumda meydana gelecek huzursuzluğu önlemek için yöneticinin âdil davranmasına ve haksız davranışlardan uzak durmasına daha çok ihtiyaç vardır.

İnsanlar arasında hükmederken, hakemlik yaparken veya her hangi bir olaya şahitlik ederken adâlete uymak Kur'an'ın emridir. Şöyle buyuruluyor:

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تُؤَدُّوا الْاَمَانَاتِ اِلٰٓى اَهْلِهَاۙ وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِۜ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهٖۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمٖيعًا بَصٖيرًا.

"Allah size, mutlaka emanetleri ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adâletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor. Şüphesiz Allah, her şeyi işitici, her şeyi görücüdür."[248]

---

247 Buhârî, "Hibe", 13; Müslim, "Hibât", 3.
248 Nisâ, 4/58.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ لِلّٰهِ شُهَدَٓاءَ بِالْقِسْطِۘ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى اَلَّا تَعْدِلُواۜ اِعْدِلُواۖ هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰىۘ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ.

"Ey müminler! Allah için hakkı ayakta tutan, adâletle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz kin sizi adâletsizliğe sevketmesin. Âdil olun, çünkü o, takvaya daha yakındır. Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır."[249]

İnsan genelde biri maddi diğeri de manevi olmak üzere iki şeyin etkisinde kaldığında haksızlık yapar ve adaletsiz davranır.

Bu iki şeyden birisi maddi çıkardır. Bir yöneticiye rüşvet verilirse haktan uzaklaşır ve haksız hüküm verir. Rüşvete başvuran kimse hakkı olmayan bir şeyi elde etmek için bu yolu seçer. Rüşveti kabul eden kimse de bu davranışı ile hakkı örtbas eder. Böyle bir gaye için bir şey vermek, almak ve buna aracı olmak da yasaktır, günahtır. Çünkü rüşvet, haklıyı haksız haksızı da haklı yaparak adâletin ortaya çıkmamasına ve haksızlıkların yayılmasına sebep olur.

Rüşvet, kişiler için olduğu kadar toplumlar için de çok kötü sonuçlar doğurur. Rüşvetin yaygın olduğu yerde emniyet ve güven olmaz. Sosyal düzen bozulur. Parası olan işini yapar, parası olmayan haklı da olsa işini yapamaz. Toplumda şikâyet ve rahatsızlıklar had safhaya ulaşır. Bunun içindir ki Peygamberimiz;

الرَّاشِى وَالْمُرْتَشِى فِى النَّارِ

"Rüşvet alan da veren de Cehennem'dedir" buyurmuştur.[250]

Ayrıca Peygamberimiz rüşvet alıp verene lanet etmiştir.[251]

İşte rüşvet almayı ve rüşvetle iş görmeyi adet edinen kimse, adâletten ayrılır ve haksızlık yapmış olur.

İkincisi, yani insanı adâletsizliğe sevkeden ikinci husus da kişinin veya

---

249 Mâide, 5/8.
250 Taberâni, *Mu'cemü'l-Evsat*, II, 296
251 Ebû Dâvud, "Akdıye", 4.

kişilerin duygusal davranmalarıdır. Hakkında hüküm vereceği veya şahitlik yapacağı kimse akrabası, yakını ve tanıdığı veya da aynı düşünceyi paylaştığı kimse ise duygusal davranarak hakkın ortaya çıkmasına engel olur. Meâlini sunduğumuz Ayet-i Kerime'de bu husus hatırlatılmış ve böyle bir durumda bile adâletten ayrılmamamız emredilmiştir. Bir başka ayette de şöyle buyurulmuştur:

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَٓاءَ لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَۚ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَق۪يرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُواۚ وَاِنْ تَلْوُٓا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا.

"Ey müminler! Adâleti titizlikle ayakta tutun, kendiniz, ana babanız ve akrabanız aleyhinde de olsa Allah için şahitlik eden kimseler olun. (Haklarında şahitlik ettikleriniz) zengin olsunlar, fakir olsunlar Allah onlara (sizden) daha yakındır. Hislerinize uyup adâletten ayrılmayın. (Şahitliği) eğer bükerseniz yahut şahitlik etmekten kaçınırsanız (biliniz ki) Allah yaptıklarınızdan haberdardır."[252]

Ayet-i Kerime, hakkında şahitlik edeceğimiz kimseler, hayatımızın sebebi olan anne ve babalarımız dahi olsalar doğruyu söylemekten ve adaletten ayrılmamamızı emretmektedir.

"Adâlet mülkün temelidir" sözü ne kadar anlamlıdır. Ülkeler silâhla alınır, ancak adâletle korunur. Bir ülkede adâlet olmazsa zulüm ve haksızlıklar alabildiğine çoğalır ve toplumun huzurunu kaçırır. Toplumun birlik ve kardeşliğini bozar.

Adâlet kâinatın düzenidir. Ahlâkî bir fazilettir. Kıyamet günü Allah Teâlâ'nın en çok değer vereceği kimselerin adâletle iş görenler olduğu Peygamberimiz tarafından bildirilmiş ve şöyle buyurulmuştur:

إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللّٰهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَدْنَاهُمْ مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامٌ عَادِلٌ

"Kıyamet gününde insanların Allah Teâlâ'ya en sevgili olanı ve Allah'a en yakın makam ve mecliste bulunanı âdil yöneticilerdir."[253]

252 Nisâ, 4/135.
253 Tirmizî, "Ahkâm", 4.

2. Allah'a İbadetle Büyüyen Genç

Bir gencin Allah'a ibadetle büyümesi demek, erginlik çağına geldiği andan itibaren Allah'a karşı yükümlü olduğu ibadetleri aksatmadan yapan; kendisine, ailesine, içinde yaşadığı topluma ve hatta insanlığa yararlı olacak işlerle meşgul olan genç demektir.

İnsanın çocukluk, gençlik ve yaşlılık olmak üzere üç dönemi vardır. Bunların en önemlisi ve insan hayatı üzerinde en etkili olanı hiç şüphe yok ki gençlik dönemidir. Genelde bu dönemde insanın sağlığı yerindedir. Olaylara karşı duyarlıdır, dayanıklıdır. Yapmak istediği her işi yapabilecek güçtedir. Allah'a karşı ibadet görevlerini de neşe içerisinde yapar. Gençliğin önemi, her nimet gibi elden çıktıktan sonra bilinir. Bir şair bunu şöyle ifade eder:

"Nolaydı gençlik bir daha geri gelseydi de yaşlılığın bana yaptığını ona anlatsaydım." Fakat geçen günler geçmiştir. Onları geri getirmek mümkün değildir. Onun için gençlik elde iken onun kıymeti bilinmeli ve iyi değerlendirilmelidir. İşte gençliğini iyi değerlendirenleri Allah Teâlâ kıyamet gününde mükafatlandıracaktır.

3. Kalbi Camilere Bağlı Kimse

Camiler, Allah'a ibadet edilen yerlerdir, ruhun huzura erdiği mekânlardır. Buralarda sadece Allah'a ibadet edilir. Kalbi camilere bağlı demek, beş vakit namazını camilerde cemaatle kılan demektir. Gerçi namaz her yerde kılınır, ancak camilerde cemaatle kılınması –camilerin yalnız Allah'a ibadet edilen yerler olmaları hasebiyle– sevabı daha çoktur. Kalbi camie bağlı kimse bu sevaba talip olan kimsedir.

4. Allah İçin Sevmek

Sevgilerin en güzeli bir insanı Allah için sevmektir. Tanımadığımız ve fakat sevdiğimiz pek çok insan vardır. Bunları görmediğimiz gibi aramızda her hangi bir çıkar ilişkisi de söz konusu değildir. Onları sadece Allah için ve Allah rızasına uygun yaptıkları işler sebebiyle severiz. Peygamberimizin arkadaşları ilk müslümanlar, İslâm'a hizmet etmiş olanlar, görmediğimiz halde sevdiğimiz kimselerdendir. Bunları niçin seviyoruz? Çünkü bunlar Peygamberimize ilk inanan ve bu uğurda her türlü fedakârlığa katlanan kimselerdir. Bunları, bu özelliklerinden sebep severiz ve saygı ile anarız.

Daha doğrusu Peygamberimizi sevdiğimiz için severiz. Nitekim Peygamberimiz:

فَمَنْ أَحَبَّهُمْ فَبِحُبِّي أَحَبَّهُمْ

“Her kim benim ashabımı, arkadaşlarımı severse bana olan sevgisinden dolayı sever” buyurmuştur.[254] İnsan Peygamberi de Allah sevgisi sebebiyle sever. O halde bu sevgi Allah için olan bir sevgidir.

Birbirini Allah için sevenlerle ilgili olarak Peygamberimiz şu müjdeyi veriyor:

قَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ الْمُتَحَابُّونَ فِي جَلَالِي لَهُمْ مَنَابِرُ مِنْ نُورٍ يَغْبِطُهُمُ النَّبِيُّونَ وَالشُّهَدَاءُ

Allah Teâlâ buyuruyor:

“Benim hoşnutluğum uğrunda sevişenler için, Peygamberlerin ve şehitlerin bile imrenecekleri derecede nurdan kürsüler vardır.”[255]

Ne mutlu Allah sevgisi gönlünde yer etmiş olanlara ve yine ne mutlu Allah için birbirini sevenlere.

5. Allah Korkusu

İnsan nefsi arzu ettiği her şeyi –ayıp ve yasak ayırımı yapmaksızın– yapmak ister. İyiyi kötüden ayıran, ayıp ve yasak gözeten akıldır. İnsan, aklı sayesinde ayıp ve yasaklardan uzak durup iyi ve yararlı olan şeyleri yapmak ister.

Aklı olan insanın kötülüklerden, ayıp ve çirkin işlerden uzak durmasını sağlayan, ya kanun veya Allah korkusudur. Bunlardan en etkili olanı hiç şüphe yok ki Allah korkusudur. Çünkü insan bir kötülük veya haksızlığı, insanlardan dolayısıyla kanundan saklı olarak yapabiliyorsa, onu yapar. İnsanlar, onun bu yaptığından haberdar olmadığı için onu cezalandırmaz

254 Tirmizî, “Menakıb”, 59.
255 Tirmizî, “Zühd”, 53.

ve böylece yaptığının yanında kaldığını sanır. Ancak Allah'a inanan ve bütün yaptıklarından haberdar olan ve bir gün O'nun tarafından sorgulanacağını bilen kimse yalnız da kalsa kötülük ve haksızlık yapmaz. Her zaman ve her yerde Allah Teâlâ'nın kendisini gözetlemekte olduğunu ve hiçbir şeyi O'nun bilgisi dışında yapmasının mümkün olmadığını bilir ve ona göre kendisine çeki düzen verir ve bu hususları ifade eden şu âyetleri hatırlar:

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمَٓاءِ.

"Şüphesiz ki ne yerde ne de gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz."[256]

وَاِنْ تُبْدُوا مَا فٖٓى اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ

"İçinizdekileri açığa vursanız da gizleseniz de Allah ondan dolayı sizi sorgulayacaktır."[257]

يَعْلَمُ خَٓائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُورُ.

"Allah gözlerin hain bakışını ve gönüllerin gizlediğini bilir."[258]

اَيَحْسَبُ اَنْ لَمْ يَرَهُٓ اَحَدٌ.

"Kimse onu görmedi mi sanıyor."[259]

Ayet-i Kerimelerde Allah Teâlâ'nın, insanın yaptıklarını değil, gönüllerinde sakladıklarını ve tasarladıklarını da bildiği ifade edilmektedir. Böyle bir inanca sahip olan kimse nerde olursa olsun, bir şey yaparken kendisini Allah Teâlâ'nın gördüğünü ve bunlardan bir gün kendisini sorgulayacağını düşünerek sözlerinde ölçülü ve işlerinde dikkatli olur.

Burada İmam Gazalî'nin "İhyau Ulûmi'd-Din" adlı eserinde rivâyet ettiği şu olayı nakletmekte yarar görüyorum:

256 Âl-i İmrân, 3/5.
257 Bakara, 2/284.
258 Mü'min, 40/19.
259 Beled, 90/7.

Muaz b. Cebel Hz. Ömer'in zekât tahsildarı idi. Zekât tahsilinden dönünce evine eli boş geldi. Eşi kendisine:

–Hani diğer zekât tahsildarlarının dönüşlerinde evlerine getirdikleri şeylerden (hediyelerden) sende bir şey yok, niçin bir şey getirmedin? diye çatınca, Muaz;

–Gözcü vardı, beni gözetliyordu, onun için bir şey alamadım, dedi. Eşi, bu sözden Hz. Ömer'in kendisini gözetlettirdiğini anlayarak:

–Ne demek, sen Peygamberimizin ve Hz. Ebû Bekr'in zamanında güvenilir birisi olduğun halde nasıl olur da Ömer seni gözetlettirir ? dedi. Bunu kadınlar arasında konuşarak Hz. Ömer'den yakındı. Hz. Ömer bunu duyunca Muâz'ı çağırttı ve:

–Ben seni gözetlettim mi? diye sordu. Muâz;

–Hayır, ben ancak bu sözle mazeret beyan etmek istedim, dedi ve gülüştüler. (İhyau Ulûmi'd-Din, III/123)

Esasen Muaz b. Cebel (ra.) yalan söylememişti. Çünkü gözetleyen Allah'tı. Zaten Muaz da onu kasdetmişti. Fakat eşi bu sözden Hz. Ömer'in gözetleyici görevlendirdiğini anlamıştı.

Allah korkusu ahlâka yükseklik veren bir duygudur. Merhum Şair M. Akif ERSOY ne güzel söylemiş:

"Ne irfandır veren ahlâka yükseklik ne vicdandır,

Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır,

Yüreklerden çekilmiş farzedilsin havf-ı Yezdanın

Ne irfanın kalır tesiri katıyyen ne vicdanın."

Allah korkusu ve saygısı gönüllerinde yer etmiş olan kimseler dünyada mutlu yaşayacakları gibi âhirette de büyük ecirlere erecekleri Kur'an-ı Kerim'de müjdelenmiş, şöyle buyurulmuştur:

وَاَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّه۪ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰىۙ. فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاْوٰىۜ.

"Rabbinin makamından korkan ve nefsini kötü arzulardan uzaklaştıranın şüphesiz varacağı yer cennettir."[260];

260 Nâzi'ât, 79/40, 41.

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّه۪ جَنَّتَانِۚ.

“Rabbinin makamından korkan kimselere iki cennet vardır.”[261]

6. Sadakayı Gizli Vermek

Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyuruluyor:

اِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَۚ وَاِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَٓاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْۜ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّـَٔاتِكُمْۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ.

“Sadakaları açıkca verirseniz o, ne iyi olur; yok eğer onları gizler de öyle fakirlere verirseniz bu sizin için daha hayırlıdır ve günahlarınızın bir çoğunun bağışlanmasına sebep olur. Bilin ki Allah her ne yaparsanız hepsinden haberdardır.”[262]

Ayet-i Kerime yoksullara ve kimsesizlere verilecek sadakanın açıkca da gizli olarak da verilebileceğini, ancak gizli olarak vermenin açıkca vermekten daha hayırlı olduğunu ifade etmektedir.

Çünkü gizlice verilen sadaka, hem gösterişten uzak olur, hem de yoksulun onuru korunmuş olur. Ancak açıkca vermekten maksat, başkalarını da sadaka vermeye teşvik gibi bir amaç taşıyorsa, o zaman açıkca sadaka vermek daha faziletlidir. Nitekim Peygamberimiz:

اَلسِّرُّ أَفْضَلُ مِنَ الْعَلَانِيَّةِ وَالْعَلَانِيَّةُ أَفْضَلُ لِمَنْ أَرَادَ الْاِقْتِدَاءَ بِهِ

“Gizlice sadaka vermek, açıkca vermekten efdaldir. Açıkca verdiğinde kendisine uyulmasını isteyen kimse için de açıkca vermek efdaldir.”[263] buyurmuştur.

Farz olan zekâta gelince, onu açıkca vermek daha faziletlidir. Zira Allah Teâlâ zekâtla ilgili olarak:

---

261 Rahmân, 55/46.
262 Bakara, 2/271.
263 *Camiu’s-Sağır*, II, 67.

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكّ۪يهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْۜ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ.

"Onların mallarından sadaka (zekât) al. Bununla onları (günahlardan) temizlersin, onları arıtıp yüceltirsin."[264] buyurmuştur. Bu ise zekâtın açıktan alınmasını göstermektedir. Ayrıca bunun gizli olarak verilmesinde, bir takım suçlamaları üzerine çekme, halkı da "Bu adam zekât vermiyor" şeklinde sû-i zanna düşürme tehlikesi vardır. Nitekim Peygamberimiz, nafile namazları genellikle evde kıldığı halde farz namazlarını açıkca ve cemaat halinde kılmıştır. Namazda töhmeti ortadan kaldırmak için farz ile nafilenin durumları nasıl değişik ise zekâtta da öyledir. Diğer taraftan zekâtı açıktan vermek, Allah'ın emrine uyulduğunu gösterir.

İşte Allah Teâlâ, sırf O'nun hoşnutluğunu kazanmak, riyadan ve desinler düşüncesinden uzak olarak sadakalarını gizli verenleri kıyamet gününde Arşı'nın gölgesinde gölgelendirmek suretiyle mükafatlandıracaktır.

7. Tenha Yerde Allah'ı Anarak Gözleri Yaşarmak

Allah her zaman ve her yerde anılır. Ancak tenha yerde Allah'ın anılması gösterişten uzak bir davranıştır. Tenha bir yerde Allah'ı anarak gözlerin yaşarması, hem Allah'tan korkmanın hem de O'na duyulan derin bir saygının ifadesidir. Allah Teâlâ kulunun riyadan uzak bu davranışından hoşnut olmaktadır.

Nitekim Peygamberimiz;

لَيْسَ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَى اللّٰهِ مِنْ قَطْرَتَيْنِ وَأَثَرَيْنِ قَطْرَةٌ مِنْ دُمُوعٍ فِي خَشْيَةِ اللّٰهِ وَقَطْرَةُ دَمٍ تُهَرَاقُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَأَثَرٌ فِي فَرِيضَةٍ مِنْ فَرَائِضِ اللّٰهِ

"Allah katında iki damla ve iki izden daha sevimli bir şey yoktur:

Allah korkusundan dolayı akan yaş ve Allah yolunda dökülen kan damlaları.

264 Tevbe, 9/103.

İki ize gelince:

Allah yolunda (savaşırken) alınan yara izleri ile Allah'ın farzlarından birini ifa ederken meydana gelen izlerdir."[265]

Allah korkusundan ağlamak konusu üzerinde pek çok hadisler vardır. Bu hadislerden bir tanesini daha naklederek bu konuyu tamamlamış olalım. Peygamberimiz buyuruyor:

لاَ يَلِجُ النَّارَ رَجُلٌ بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ حَتَّى يَعُودَ اللَّبَنُ فِى الضَّرْعِ وَلاَ يَجْتَمِعُ غُبَارٌ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَدُخَانُ جَهَنَّمَ

"Sağılan süt memeye girmediği gibi Allah korkusundan ağlayan kimse de cehenneme girmez. Allah yolunda savaşırken meydana gelen tozla cehennemin dumanı birleşmez."[266]

İşte değerli müminler! Peygamberimiz bu yedi sınıf insanın kıyamet günü peygamberleri dahi imrendirecek bir dereceye yükseleceklerini, Allah'ın gölgesinde gölgelenme mutluluğuna ereceklerini müjdeliyor.

Ne mutlu bu yedi sınıfın içerisinde yer alanlara.

Allah, hepimizi bu mutlu kişilerden eylesin. Âmin.

---

265 Tirmizî, "Cihad", 26.
266 Tirmizî, "Cihad", 8